

Předpláci se

Pro Prahu: celoročně 5
zl., půlletně 2 zl. 50 kr.,
čtvrtletně 1 zl. 25 kr.
Pro venkov: celoročně
5 zl. 60 kr., půlletně 2 zl.
80 kr. čtvrtletně 1.40
Jednotlivá čísla prodá-
vají se po 12 kr.
jednotlivé přílohy hud.
po 50 kr.,
Za inseráty se platí mimo
kolek pouze 2 kr. za řá-
dek drobného písma.

DALIBOR.

časopis

věnovaný zájímům světské i církevní hudby a zpěvácckých spolků českoslov., zároveň pak
organ „Maticе hudební“

s četnými přílohami hudebními.

Redaktor:

Dr. Ludevít Procházka.

Vychází každou sobotu.

Majitel:

Emanuel Starý.

Památné dni hudební.

16. května 1786 † Tomáš Hora, výt. umělec na lesním rohu — v Bruselu (nar. v Melníku.)
 „ „ 1799 nar. J. Vil. Erbek, výt. fletista — v Koceradech.
 „ „ 1823 nar. J. Král, výt. umělec na violu d'amour — v Kolinci.
 „ „ 1843 jmenován Bedř. Kittel řed. pražské konservatoře.
 „ „ 1862 První velká pěvecká slavnost sjednocených mužských zpěv. spolků českoslovanských v Praze.
 „ „ 1868 I. prov. Smetanovy zpěv. „Dalibor“ v Praze.
 „ „ 1870 První slavnost pěvecká smíšených zpěv. spolků českoslovanských v Praze.
 17. „ 1727 † Tomáš Svoboda, výb. varh. a sklad. cír. — v Pelhřimově.
 „ „ 1756 † F. V. Svoboda, voj. kap. a sklad.
 „ „ 1766 † Ant. Prokš, varh. v Liberci.
 „ „ 1806 Ad. B. Marx, theor. a spis. hud. — v Berlíně.
 „ „ 1868 Akademie českoslov. zpěv. spolků, shromážděných ku slavnosti položení základního kamene k velkému národnímu divadlu v Praze.
 18. „ 1830 nar. K. Goldmark, skl. d. — ve Weszthély (v Uhrách).
 „ „ 1832 † B. Ascoli, skl. a sp. hud. — v Coreggio.
 „ „ 1854 † J. F. Elsner, polský sklad. op. — ve Varšavě.
 „ „ 1860 † Fr. Bauš, výb. housl. — v Praze.
 „ „ 1872 † E. Sobolevský, sklad. polský — v Sct. Louis.
 19. „ 1837 † A. Rolla, výb. housl. — v Drážďanech.
 20. „ 1805 nar. M. Iv. Glinka výt. skl. ruský ve Smolensku.
 „ „ 1809 J. B. Gervinus, spis. hud. v Darmštátě.
 21. „ 1844 † Giuseppe Baini, sklad. cír. a spis. hud. v Římě jakožto řed. papežského sboru pěveckého.
 22. „ 1795 † V. B. Marburg, theor. hud. v Berlíně.
 „ „ 1813 nar. Richard Wagner, největší něm. sklad. operní nynějšího věku v Lipsku.
 „ „ 1820 nar. Aleks. Arn. Fesca, pian. a sklad. v Karlsruhe.
 „ „ 1836 I. prov. orat. „Paulus“ F. Mendelssohna v Düsseldorfu.

„Boris Godunov.“

Opera v 5. jedn. od G. Musorgského.

Posuzuje A. Famincin.

(Pokračování.)

Podobných příkladů, kde libretista pokazil původní verše Puškina, možno na každé stránce se dočísti. Tážu se tedy, může-li skladatel, jenž dává přednost hanebnému přepracování textu Puškina před krásným originálem a prozrazuje tím hrubý nevкус a očividný nedostatek uměleckého citu, může-li skladatel takový nazván býti vzdělaným umělcem?

Nenáležím nijak v počet těch, kteří považují za

nepatřičné, přepracovávat hotová dramatická díla na texty operní, naopak za úplného nedostatku dobrých libretistů mám za to, že hotová dramatická díla podávají znamenitý materiál na sestavování z nich operních libret, při tom však jest nevyhnutelné, aby se zacházelo s originálem s největší opatrností, aby se nelámaly a nekomolily krásné verše, aby se nemíchaly bez důkladného uvážení krásný text velikého básníka s ubohými výmysly neobratného veršotepce, neznajícího nutných pravidel při spisování a zachovávání ve verších jednotné časomíry, která, byť jen i se zevní stránky, přidala by nově přidanému textu aspoň trochu formální krásy a pravidelnosti: v „Borisi“ p. Musorgského nadarmo bychom však hledali pravidelnosti a čistoty jak v textě, tak i v hudbě. Autor spokojuje se dosti hrubými rysy. Plody jeho upomínají na návěštní obrázky: hlavní péči měl o to, aby barvy byly křiklavé a figury co možná velkých rozměrů; nedostatek harmonie v celku, nepravdivost jednotlivých částek, neurčitost zakončení, nedostatek leposti a umělosti v provedení — všecky tyto poklesky jej neznepokojují, neboť on, jak se zdá, sám jich ani neznamena.

Co se týče sestavení libreta v celku, dlužno nazvati je úplně šťastným. Z dramatu Puškina jsou vzaty všechny scény, jež chovají v sobě dosti momentův hudebně vděčných. Scény přidané jsou uvedeny dosti lehce průběhem celé opery, vyjma poslední obraz, méně zajímavý; živá hra na scéně budí nutně i účastenství posluchačů. Libretista dovedl užiti v opeře velmi malebných a zajímavých elementů, připojuje k zajímavým scénám originálu nové, uváděje na př. plačtivo-komickou scenu, v které lid na rozkaz správce prosí Godunova za přijetí vlády, zpěv toulavých mnichů, slavení cáře při slavnostním jeho průvodu ku chrámu v prologu; dvě scény krčmářky a Varlaama v prvním jednání, zpěv chůvy a Feodora v druhém, scenu Meriny a jezuity Rangoniho i polský tanec v třetím, efektní scenu posvěcení umírajícího

Jen frankované listy
přijímají se.
Rukopisy redakci zaslané
nevracejí se.

Předplatné přijímá admi-
nistrace v č. 147-I.
(Karlova ulice.)

Dopisy týkající se redakce
buďtež zaslány franko
p. dru Ludevítovi Pro-
cházkovi do č. 9
v Ječné ulici.

Godunova na kněžství a konečně celý poslední obraz ve čtvrtém jednání, v kterém tlupa týrá bojaryna Chruščova a posmívá se mu, při čemž velmi zábavný je výjev dvou pijících mnichů na jedné straně scény a dvou pijících jezuitů na druhé straně, mimo to i blbce, jehož žalostnou písní končí, ne ovšem zcela šťastně, poslední akt opery.

Nebudu vyprávěti po pořádku postup jednotlivých dějství, poněvadž se na mnoze shoduje s obsahem dramatu Puškina, a každý kdo zná toto, i bez libreta srozumí opeře.

Přistupuje k rozboru hudební stránky opery Musorgského, budu se bráti touže cestou, jako při rozboru libreta. Přehlédnou z počátku technickou část hudby nové opery, pak všeobecný charakter a dojem, jakým působí vůbec spolu i s hrou na scéně.

Skladatel, přistupující ku komponování, má před sebou nevyčerpatelné moře zvuků, které po jeho přání mohou se skládati, kombinovati ve všemožné melodické i harmonické věty, kteréž se sestavují zas ve více méně složité a různé hudební tvary, tvořící samy o sobě neb spojením mezi sebou hudební výtvořiny umělecké, hudební píecy. Ten, kdo nenaučil se zacházeti s těmi miliony možných tónových elementů, figur, kombinací a forem, nevyzná se v nepřehledném oceáně k jeho službám ochotných zvuků a při nedostatku vodící nitky — bez známosti logiky a gramatiky hudebního jazyka lehko upadá v dílech svých v libovolnou bezforemnost, nepořádek, neladnost. Takový skladatel podobá se hladovému, náhle zbohatlému žebráku, který, vběhna v hostinec, poroučí si najednou kávu, boullion, čokoládu, ústřice, mražené, bažanty atd. a hltavě polyká vše dohromady k nevýslovnému úžasu svého souseda, který ho považuje za blázna. Rozdíl mezi oběma je ten, že hladový žebrák sám jediný shtá svou gastronomickou míchaninu, kdežto neprozřetelný hudebník skládá hudební svůj nesmysl, aby ho shtala spolu s ním i sta posluchačů. Bohužel, musím se přiznati, že slyše hudbu p. Musorgského, nehledě při tom ku slovům a hře na scéně, měl jsem asi podobné mínění o skladateli, jako soused v hostinci o hladovém žebráku. Pohleďte na klavírní výtah opery. Mám za to, že nikdy a nikomu se nepřiřadilo spatřiti v tisku dílo, přeplněné tolika hrubými gramatickými chybami, vyznamenávající se tolika patrnými nedostatky hudební logiky u vedení hlasů i v ústrojí harmonickém jako dílo p. Musorgského: hrubé postupy kvint a oktáv, libovolné, ničím nemotivované hromadění disonancí, uvádění v akordy not, které tam nepatří, chybné užívání pedálu, harmonické chody, nemající zdravého smyslu atd. atd. K doložení svých slov ukážu jen nyní na některá místa tiskem vydaného klavírního výtahu.

Skladatel nedouk, když se ukazuje v jeho dílech na poklesky proti elementárním pravidlům muzikální gramatiky, hledí ospravedlniti se odpovědí: „hloupé pravidlo“ neb „já pojímám věc tu tak“ a obecnostvo, ještě méně známé hudebního jazyka než skladatel, uvěří spíše skladateli než těm, kdož na vady

poukazují. A jako by každý znalec jazyka vysmál se cizozemci, chybně páduv užívajícímu, kdyby se vymlouval, že nedbá hloupých pravidel řeči a že on „tak to cítí“, podobně i já bych neuspokojil se možnou odpovědí skladatele „Borise Godunova“, že nehodlá dbáti ode dávna přijatých pravidel, neboť pravidla ta nejsou nikoliv hloupá, jak by snad jemu se zdálo, aniž bych uvěřil mu, kdyby řekl, že „on tak cítí“, neboť jeho cit není dosud dosti jemným, nenabyv patřičného vzdělání v elementárních zákonech harmonie a neb nedbaje ho naprosto.

Prosím čtenáře, aby mne následovali, a na několik minut se pohroužili se mnou v těžkou, nezdramou atmosféru hudebních názorů p. Musorgského.

Jaký význam, kromě hrubého zvyšování kachofonie, má na př. na str. 13. v průvodu sboru k závěrku: a—a—a tón h, násilně udržovaný během čtyř taktů při úpěnlivém smíchání všemožných not sboru i orchestru. Čím jiným, neli neznalostí zacházení s hlasem jeví se oktávy a kvinty v hlasech sboru i v průvodě na str. 23 v 3. taktě druhého systému, aneb kvinty na str. 27 v 3. a 4. taktě prvního systému, aneb na téže stránce nečistý postup akordů Es-dur a Des dur v 2. taktě pátého systému, aneb hromadění kvint a oktáv na str. 29. a 30., neb začátečnické utvoření akordů A—dur, E—dur, D—dur (str. 54. t. 1. 2. a 3. druhého systému), neb nemile dojímající sestavení akordů (As—mol, G—dur, Es—dur, s kvintami) na str. 63. 2. takt třetího systému; atd. atd. Kdybych měl takovýmto způsobem čtenáře provést všemi 250 stranami klavírního výtahu „Borise“, zastavuje se u každého předešlým ukázkám podobného výkvětu, ani za celý den bychom s procházkou tou hotovi nebyli.

A přec praví se, že opera měla úspěch znamenitý, a i já sám tvrdím, že potkala se s úspěchem velikým. V čemže vězí tedy tajemství tohoto úspěchu? Vyskoumati je nebude obtížno, a já mám za to, že nebude obtížno ani vyskoumati tajemství samého skladatele, uhoďnouti proces jeho práce. Promluvil jsem již výše o šťastné volbě předmětu a zdařilém scénickém spracování jeho ve všeobecných rysech, následkem čehož divák příjemně je dojat tím, co se během celé opery na scéně odehrává. Libreto „Borise“, nehledě na výše udané stylistické vady, mohlo by se hráti na jevišti i beze vsí hudby, a dodělalo by se efektu dojista. Přidejte k tomu veliké nadání skladatele, jemuž patrně byl vzorem Dargomyžský se svým „kamenným hostem“ v tvoření hudebních recitativů, jež z větší části výtečně splývají se slovy textu a podrobně vyjadřují jemné odstíny řeči, nejsouce většinou kryty zvukem orchestru, následkem čehož i osoby zaměstnané na jevišti, nadšené živým scénickým dějem, s chutí recitují své partie a s chutí hrají své vděčné úlohy; přidejte pak k tomu, že nejen úlohy první, ale i úlohy podrízené našly se v rukou nejlepších sil naší opery, a přidejte konečně ještě nádheru a lesk scénické úpravy, vnější dojem krásných a efektních scén i obrazů, a snadno pochopíte, že při

tolika činitelích ve prospěch úspěchu opery tento do jistého stupně byl již předkem garantován.

P. Musorgský, zdá se, sestavuje své recitativy nehledě ku harmonii, t. j. má přede vším na mysli řady hudebních intervalů, kteréž by odpovídaly co nejvíce povyšování a klesání deklamované řeči, a pak podkládá těmto řadám intervalů průvod ve formě akordů, při čemž si právě neláme hlavu logickým poměrem hlasů v akordech těch, nýbrž spokojuje se, jen když v akordě nachází se náhodou nota vokálního recitativu. Úplný nedostatek vnitřní hudební souvislosti not, z nichž se skládá recitativ, i akordů v průvodu recitativu maskuruje se částečně těsnou souvislostí jeho se srozumitelnými slovy zajímavého textu. Podkládání nahodilých akordů recitativům u p. Musorgského setkává se ještě s nemilým kofonickým odstínem, protože v celé opeře není skoro lze, abys našel i jediné stránky, kde by posluchač mohl si oddechnouti na určitém, harmonicky čistém chodu — vše zdravé, libozvučné kazí neb rozrušuje sám autor příliš často uváděním v čas i v nečas prostých i dvojnásobných, nezřídka vůbec ani nerozvedených dissonancí. Tím se objasňuje, proč hudebníci v orchestru, kdežto pěvci tak animovaně v „Borisi“ své partie pění, za příčinou výše vysvětlenou hrají své partie nevábné, z hruba vypracované, plné harmonických divočin a kuriosit, souvislosti logické a rozvinutí postrádající, s nechutí, vybíhající až v antipathii. I zde napomahají autorovi dvě věci ve prospěch opery: předně, instrumentoval divoký průvod své opery s nemalou obratností, projevuje místy znamenitý vkus v kombinování instrumentů, v tvoření efektních a přitom z většiny hlas pěvce nezatemňujících figur instrumentálních; za druhé, průvod orchestru odehrává se u nás s akuratesou a svědomitostí, obvyklé ovšem orchestru ruské opery a nadanému jeho řediteli Čechu Nápravníkovi.

Co doklad k pronešené mnou dříve myšlence, že instrumentální, abstraktní hudba naprosto nepatří v hudební obzor p. Musorgského. sloužit může, že v celé opeře není ani jediného samostatného symfonického čísla mimo těžký polonéz v třetím aktu. Jsem přesvědčen, že opera p. Musorgského velice by získala, kdyby ponechav celou neb aspoň většinu vokální části tak, jak nyní se jeví, očistil a osvobodil orchestrální průvod od nelibozvučných příměšků, jimiž je přeplněn, zaměnil místy příliš ostré, často ani v textu ospravedlnění nenacházející křiklavé harmonické chody a přechody, slovem, kdyby se postaral o pečlivější spracování melodické i harmonické části orchestrálního průvodu.

(Dokončení).

Výroční zpráva

„*Matice Hudební*“ za rok 1873.

Hudební umění, ač k němu lne veškerý národ náš s vřelým citem, přede dosud nenalezá oné hmotné pod-

pory, jaké mu nutně zapotřebí k vydatnějšímu rozvoji. Znamé jsou zejména stesky, jak skrovného účastenství docházejí sebe lepší snahy našich nakladatelů hudebních, bohužel — že jsou oprávněny. Dílem jest to netečnost ke všemu, co se nového na poli hudební produkce u nás vyskytuje, dílem kupují se spíše hudebniny cizé, než domácí. Při takovýchto poměrech malá ovšem jen zbyvala naděje, že kdy bude možno, také dramatickou naši literaturu, rok od roku utěšeněji zkvétající, učiniti přístupnou širším kruhům v národě našem i ostatnímu světu vzdělanému. Co jednotlivý nakladatel nikdy by nebyl mohl podniknouti, to provedla „*Matice hudební*“, kteráž si vytknula za účel, vydávati za nejlacinější peníz výtečná díla hudební, zejména však nejzdařilejší naše zpěvohry domácí, vyžadující největšího nákladu, učiniti všeobecným majetkem veškerého národa československého.

První její krok v tomto směru, vydání klavírního výtahu Smetanovy „*Prodané nevěsty*“, nejkrásnějšího to dosud vzoru v oboru naší národní komické zpěvohry, potkal se s úspěchem tak rozhodným, že výbor nerozmyslel se, přistoupiti v II. ročníku opět k vydání nějaké zpěvohry. Zvolena tenkrát Bendlova velkolepá romantická zpěvohra „*Lejla*“ v patero jednání, uznaná všestranně co umělecké dílo ceny nevšední.

Vydání tak rozsáhlého díla bylo ovšem spojeno s nesnázemi mnohem většími, váživ zpěvohra ta co do objemu i co do nákladu tolik, co dvě jiné; proto se viděl výbor také nucena, rozdělit „*Lejlu*“ na dvě části, z nichž první, obsahující I. a II. jednání, ustanovena byla co premie pro r. 1873, a druhá, obsahující III., IV. a V. jednání, co premie pro r. 1874. Že se vydání I. oddělení poněkud opozdilo, omluveno budiž finančními nesnázemi všeobecnými, následkem jichž také příspěvky členů neplynuly do pokladny spolkové tou měrou, jako loňského roku, což ovšem také výboru v opatřeních jeho nedalo tak rychle postupovati. Z 1112 členů našich dosud valná část nezapravila loňský příspěvek roční i vznášíme k nim důtklivou žádost, aby příště přísně zachovávali ustanovení III. odstavce čl. IV. stanov, dle něhož roční příspěvky zaplacený býti musejí nejdéle do konce prvního čtvrtletí správního roku, totiž do konce března každého roku. Jen při dokonalém pořádku finančním lze výboru postupovati s dobrým úspěchem a s onou rozhodností, jakouž účel jednoty vyžaduje.

K vydání druhého oddělení „*Lejly*“ bude ihned přikročeno, bude tudíž za krátký čas v rukou našich členů, kteří zajisté s uspokojením pohlížeti budou na ukončené toto dílo velkolepé, poskytnuté jim za peníz zajisté velmi skrovný. Úpravu zevnější uznati musí každý tenkrát mnohem dokonalejší než byla při premii první, neboť jsme se obrátili k nejslovnější firmě, k světoznámé officině C. G. Roedra v Lipsku, u nížto jsme mimo výhodu dokonalé úpravy také ještě docílili ceny značně levnější, neboť proti loňskému roku obnáší výdaj na rytí, tisk a papír více než o 1000 zl. méně! Pročež může také výbor s uspokojenou myslí pohlížeti na výsledek činnosti své v ročníku právě minulém i nemá vroucnějšího přání, než aby „*Maticí hud.*“ zkvétala po veškeré vlasti československé přízeň nejštědřejší, aby mohla každým rokem ještě vydatněji a blahodárněji působiti. Vyzý-

váme ctěné naše členy, povzbuzující zároveň naše pp. jednatele k činnosti ještě horlivější, aby ve prospěch „Maticе hud.“ seč v silách jejich účinkovali, zejména obra- címe se k veškerým zpěváckým spolkům a hudebním jednotám českoslovanským s pro- sbou, aby k jednotě naší hojně přistupo- valy a snahy naše všemožně podporovaly. Nejbližší nové dílo, k jehožto vydání „Mat. hud.“ při- kročiti hodlá, bude překrásná sbírka „Moravských národních písní“ dra. Norb. Javůrka, dílo to ceny veliké, jímž se ctěným členům našim obzvláště zavděčiti hodláme.

Ve valné hromadě dne 15. prosince 1872 zvolený výbor, sestávající z pp. K. Bendla, dra. Ot. Hostinského, Em. Kittla, Čenka Mika, dra. Lud. Procházky, Rich. Rozkošného, Fr. Zd. Skuherského a Em. Starého — konstituoval se dne 20. ledna 1873 i zvolení za sta- rostu opětně: Em. Kittl, za jeho náměstka p. dr. Kučera, za jednatele p. dr. Procházka, za účetního p. Miko, za pokladníka p. Em. Starý a za zapisovatele p. dr. Ho- stinský. Náhradníky výboru byli pp. Průcha, Ant. Juppa a J. Staněk.

Na základě nových stanov, na nichž se valná hro- mada dne 15. prosince 1872 usnesla a které výnosem c. k. místodržitelství od 15. listopadu 1873 č. 5785 došly schválení úředního, ustavil se opět nový výbor, sestávající z 12 členů. Dřívější náhradníci měl dle usta- novení valné hromady od 15. prosince 1872, jak mile dojdou schválení nové stanovy, státi se členy výboru, jelikož se však pp. Ad. Průcha a J. Staněk, spolu pak i pp. členové výboru K. Bendl, Miko a Rozkošný z ho- dností své poděkovali, zvolení na jich místo: p. J. Bláha, velkoobchodník, Joz. Dattel, knihkupec, Joz. Foerster, řed. kůru, Fr. Houdek, profesor na c. k. české vyšší reálce, a Karel Šrámek JUC. Dřívější hodnostové zůstali vesměs ve svém úřadě. P. Ant. Juppa, jenž na místě poděko- vavšího se p. Mika zastával prozatímne úřad účetního, zvolen definitivně za účetního.

Připojujeme k naší zprávě seznam našich pp. jed- natelů, jímžto zároveň skládáme srdečné díky za laskavou ochotu, kterouž se naši jednotě věnovali. Zejména pak se cítíme zavázání k vřelým díkům následujícím pp. jednatelům, kteří se osvědčili co zvláště horliví a laskaví příznivci „Maticе hudební“ získavše ji největší počet členův, jsou to pp: dr. Illner v Brně, Jan Klumpar, řed. gymnasia v Hradci Králové, Prokop Slavík, lékárník na Kutných Ho- rách, Frant. Vacek, řed. kůru v Jindřichově Hradci, Eman. Danda v Slaném, Joz. Mayssl v Čáslavi a Jan Novotný v Ml. Boleslavi. Jednatelů vůbec čítá „Maticе hudební“ úhrnem 70, jsou to pánové: Adolf Šimek, okres. taj. (Bělá 1872). — Jan Köhler, pošt mistr (Benešov 1872). — J. Nešvera, řed. kůru (Beroun 1874). — Jan Kubín, městský důchodní (Boskovice na Moravě 1872). — JUDr. Joz. Illner (Brno 1872). — Joz. Mayssl, jedn. zpěv. spolku (Čáslav 1872). — Antonín Vobecký, statkář (Chlumec nad Cidl. 1872). — JUDr. Karel Pippich (Chrudim 1872). — Med. Dr. Haněl (Choltice na Moravě 1872). — Ant. Pittl, hospod. správce (Černíkovice u Rychnova 1872). — Vilém Wolf, řed. dívčí p. jednoty „Božena“ (Česká Skalice 1872). — Václ.

Straka ml., nár. učitel (Drahoraz 1872). — Antonín Srna, řed. měšť. škol (Domažlice 1874). — Kašpar Bordovský, učitel (Frenštát 1872). — Al. Rejžka (Horažďovice 1873). — Frant. Vacek, řed. kůru (Jindřichův Hradec 1872). — Václ. Kříčenský, učitel (Jaroměř 1872). — Frant. Budárek, učitel (Jilemnice 1872). — J. Klumpar, řed. gymnasia (Králové Hradec 1872). — J. Růžička, učitel Křivokláty 1872). — Fischer, profesor na vyuč. a vy- chováv. ústavu (Kamenice Trhová 1872). — Jaroslav Jirásek, učitel (Karlín 1872). — Hynek (V. Jakoubek, lékárník (Králové Městec 1872). — Jan Koráb, učitel (Kostelec nad Orl. 1872). — Frant. Joz. Janke (Králové Dvůr 1872). — Joz. Stříbrný, kap. hudby hornické (Kladno 1872). — Prokop Slavík, lékárník (Kutné Hory 1872). — Antonín Foerster, řed. kůru (Lublaň pro Slovinsko 1872). — Václav Joz. Obešlo, učitel (Lomnice u Jičína 1872). — Jan Bohusl. Knížek, uč. (Libáň 1872). — J. L. Mayer, gymn. prof. (Litomyšl 1872). — Joz. Bukvic, řed. kůru (Mělník 1872). — Slavoljub Lžičař, řed. kůru (Mitrovica, Voj. hranice 1872). — Jan No- votný, maj. hud. ústavu (Mladá Boleslav 1872). — Joz. Sobotka, nár. učitel (Náměst u Brna 1872). — J. Čížek, řed. zp. sp. (Nový Bydžov 1872). — P. Jan Hlasivec, kaplan, (Nižbor u Berouna 1873). — Jiří V. Dlouhý, učitel řídicí (Opočno 1872). — Max. Chotaš, řed. kůru (Pardubice 1872). — Joz. Ferd. Primus, řed. kůru (Polička 1872). — Hynek Palla, řed. zpěv. spolku „Hlahol“ (Plzeň 1872). — J. Salaba, člen ork. nár. div. (Pešť 1872). — Joz. Soukup, řed. nár. hl. školy (Písek 1872). — Hanuš Jiskra, učitel (Přeštice 1872). — Jozef Fabian, řed. kůru (Pellřimov 1872). — Gab. Jaroš, okr. šk. doz. (Rakovník 1874). — Ferd. Brož, učitel (Rožmitál 1872). — Ferd. Bayer (Rožnov 1874). — J. Černý, gymn. profesor (Rychnov 1874). — Joz. Formánek, učitel (Stra- konice 1872). — Frant. Gerner, učitel (Sušice 1872). — Karel Bílý, varhaník (Stará Boleslav 1872). — Hynek V. Vacek, uč. a řed. hudby (Soběslav 1872). — J. Baxa, učitel (Selčany, 1872). — J. Bergmann (Smíchov 1872). — Eman. Danda, učitel (Slané 1873). — Frant. Šanda, místo- řed. reáln. gymn. (Tábor 1872). — Ferd. Kubeš, kupec (Třebíč na Moravě 1872). — Joz. Čeleda, učitel, (Vla- ším 1872). — Dr. Frant. Barvič (Valašské Meziříčí na Mor. 1872). — Dr. Zikmund Vašátko (Velké Meziříčí na Mor. 1872). — Jan Hurdálek, řed. kůru (Vysoké Mýto 1872). — Alois Aleks. Buchta, člen orchestru dvorní opery (Vídeň 1872). — Joz. Korbelař, úř. u státní dráhy (Vídeň 1872). — Frant. Nečásek, učitel (Vysoké u Jičína 1872). — K. Huleš, učitel (Vodňany 1872). — Med. Dr. Jozef Reinsberg (Žamberk 1872). — Joz. Kubásek, učitel (Zbislav 1872). — P. M. Hněvkovský, pošt mistr (Žebrák 1872).

Z ciziny a Rakouska.

** Z Petrohradu. (Pův. zpr.) Nová zpěvohra mla- distvého ruského skladatele Čajkovského „Opričnik“ provozována byla dne 24. dubna b. r. poprvé v divadle Mariinském s úspěchem velmi skvělým, pro další budouc- nost skladatelovu rozhodným. Nadání jeho pro výraz

dramatický i svěží síla tvůrčí osvědčily se v druhé této jeho práci dramatické co nejpříznivěji. *) --- Hudební jednotka zakončila důstojně sezonu koncertní pátým a posledním svým koncertem symfonickým, v němž provedeny byly Lisztova symfonická báseň „Tasso“, arie „Rafaela“ z Haydenova „Stvoření světa“ a Beethovenova symfonie IX. Řiditeli Ed. Nápravníkovi dostalo se všestranného uznání i hlučné pocty. — Ant. Rubinstein odebral se do Berlína a do Drážďan za příčinou vyjednávání stranu provozování nové své zpěvohry „Juda Makkabejský“ (libreto Mosenthala) na jednom z divadel uvedených obou měst. — Repertoire příští sezony operní slibuje dílem novinky, dílem nově študované zpěvohry: „Demona“ Rubinsteina, „Tannhäusera“ Rich. Wagnera, „Juditu“ Šerova a „Windsorské ženy“ Nikolaje.

** V *Poznani* započato minulého roku se stavbou polského divadla národního. Výlohy vypočteny jsou na 800.000 tol. a akcionáři zavázali se, že v určitém čase sumu tu zaplatí. V poslední době ale přestali platit, fond stavební jest vyčerpán a na upomínání správní rady páni akcionáři ani neodpověděli. Zdá se, že stavba, až ku krovu již hotová, musí se zastavit. Správní radu pro útěchu odkazujeme na stavbu našeho národního divadla.

** V *Syrakusách* co nejdříve slavnostně bude otevřeno nové, elegantní divadlo.

** *Komická opera ve Vídni* — dodělává a sice pro — dluhy! Byl celý ten podnik založen na rozkvětu švindlu před osudným „krachem“ loňského roku; aby získaly se síly co možná nejlepší, slibovány veliké gáže; celá stavba, vůbec celé zařízení vnitřní vyvedeno nad míru skvostně a nádherně; což tedy divu, že, byla-li Vídeň krachem poněkud schlazena, opeře komické v tom chládku nesvědčí?

** V *Berlíně* provozovali onehdy Straussovu operetu: „Karneval v Římě“ s úspěchem rozhodným. Berlínské časopisy plny jsou podivení nad tím, že prý teď ve Vídni dovoleno, kněžstvo stavěti tak na pranýř.

** „*Gille et Guillotin*“, jednoaktová opera A. Thomase z mladých jeho let, provozována byla dne 22. dubna v komické opeře pařížské a velmi se líbila. Skladatel sice rozhodně proti tomu protestoval, ale obecnost s demonstrativní až pochvalou přijalo prvotinnou práci jeho, aby dokázalo, že neprávem vzpouzel se proti provozování jejímu.

** Na divadle „Dal Verme“ v *Miláně* bude se prý v jarní sezoně provozovati Glinkova opera: „Život za cara“ („La vit per lo Czar“). Z provozování téže opery na divadle „La Scala“ bohužel sešlo, poněvadž nemohly býti uskutečněny pohostinské hry pí. Lavrovské a pana Palečka.

** Ve vídeňské dvorní opeře, kdež před nedávnem ustanoven p. Sucher za prvního kapelníka, řídil tyto dny jakýs p. Gehricke Gounodova „Fausta“ na zkoušku pro místo kapelnické.

** *Rekviem*, jež vedením Verdiho od nejslavně-

ších komponistů vlašských bylo složeno k smuteční mši za zesnulého básníka Manzoniho, bude se osobním řízením Verdiho provozovati v kostele San Marco v Miláně v úmrtní den básníka, dne 22. t. m. Sbor čítá 120, orchestr 100 hlav a sola převzali: dámy Stolzova a Waldmannova a páni Capponi a Maini.

** *Hanuš z Büllovů* vrátil se z Ruska a hodlá několik měsíců ku svému zctavení pobýti v Itálii, jmenovitě v Miláně a Florencii.

** *J. Liszt* hodlá odebrati se do Italie, kdež chce na léto ve ville nedaleko Říma se usídliti, aby tam oratorium „Sv. Stanislav“ komponoval.

** Libreto k Verdiho „Aidě“, jehož „oficiálním“ básníkem je An. Ghislanzoni, jest prý vlastně dílem egyptského místokrále, jenž prý již r. 1867 celou osnovu kusu měl hotovu. Ze skizy té pak urobil výše jmenovaný básník vlastní libretto „Aidy“. Scenerie sama jest ale vlastním dílem místokrále.

** *Wagnerovo* působení umělecké dochází souhlasu i v Anglii, kde londýnské hudební časopisy vyslovily se příležitostně vesměs v ten smysl, že při provozování Beethovenovy „deváté“ dlužno bráti zřetel k důmyslným opravám, navrženým Wagnerem. A pak se mohl ještě leckdos u nás durdit, že „Dalibor“ přinesl před provozováním téže symfonie výtah z onoho článku Wagnerova!

Kronika zpěvácckých spolků a hudebních jednot.

* *Z Kutné Hory.* (Pův. dop.) Nově zřízený pěvecký spolek dám zkusil mladistvé své síly dne 10. t. m. provedením mše Horákovy se zdarem nejlepším. Sola přednesena byla sl. Staschovou, sl. Štěpinovou a p. drem. Hodačem bezvadně a s výrazem vroucím; takéž Prombergrovo offertorium „Vias tuas“ provedeno bez úhony. Nemalé chvály si získalo výtečné provedení fugy v Gloria a v Credo, jež svědčilo nejen o nemalé pílě a vytrvalosti spolku, než i o výtečné snaze p. ředitele Strebla. O chvalném zavedení gregoriánských responsorií zmínili jsme se již předešle. Prvním tímto krokem, jež pěvecký spolek dám učinil ve prospěch chrámové hudby zdejší, zavděčil se zajisté nejen všem příznivcům zbožné muzy, leč získal si i v širších kruzích sympatií nejvřelejších.

Zprávy z Prahy a z venkova.

Vilém Blodek,
hudební skladatel a profesor na konservatoři pražské
† 1. května 1874,
(nar. 3. října 1834.)

Neuprosný osud vyrval z našeho středu na vždy nadějnou sílu tvůrčí, která, sotva že počínala krásně se rozvíjeti, již klesnouti musela v chladný hrob. Umění vlastenecké oplakává v Vil. Blodkovi věrného a horlivého syna, pozůstala rodina dobrého otce a manžele,

*) Bližší rozbor kritický o zpěvohře této přineseme co nejdříve. Red.

každý, kdož jej znal, muže rozšafného a společníka milého. Z jaké oblíbenosti se těšil i v širších kruzích, toho důkazem bylo veliké účastenství lidu při jeho pohřbu dne 3. t. m. Tělo jeho přestalo žítí ochrnutím mozku, duch jeho bohužel shasnul již dříve, jsa obestřen tmavou rouškou děsného šílenství. -- Poukazujeme ctěné čtenáře své k loňskému ročníku č. 30., v kterémž jsme podali životopisný nástin zvěčnělého.

* Během druhého téhodne provedena bude poprvé v novoměstském divadle Gevaerta našemu obecenstvu dosud neznámá opera „Kapitán Henriot“, kteráž v Paříži i v Bruselu získala skladateli svému nemalou slávu. Libreto pochází z pera Gustava Vaeza a Viktora Sardoua a zakládá se na dosti zajímavém dobrodružství Jindřicha IV. Gevaert, rodem Belgičan, požívá v francouzském světě hudebním jména velmi zvučného, býval dříve ředitelem velké opery pařížské, nyní zastává úřad ředitele konservatoře v Bruselu.

* *Sv. Jansz'é dny* přislíbují hostům venkovským hojně zábavy hudební. Tak opověděly koncerty spolkové: smíšený pěvecký spolek „Beseda“, „Hlahol“ na den sv. Jana odpoledne (na Žofině) a konečně zpěv. spolek pražských typografů na den 17. května (na ostrově Střeleckém) s programy vesměs velezajímavými.

* Osvědčený skladatel p. J. A. Starý vydal svým nákladem nejnovější sbor svůj pro smíšené hlasy „Návrat milého“, který pražský smíšený zp. sp. „Beseda“ již dvakráte s úspěchem provozoval. Sbor tento nalezá se v komisi u nakladatele tohoto listu. (Cena 30 kr. pouze hlasy.)

* „*Už ho vedou Martina*“ zove se nejnovější žertovná skladba pro mužský sbor, orchestr (jejž zde zastupují brkačky) a turecký buben (solo) od Václava Mazánka, jejž právě vydalo čilé zdejší nakladatelství hudebnin Em. Starý a spol. Celý tento neodolatelně komický žert hudební jest tak sestaven a psán, že zastává každý jednotlivý zpěvák sboru současně též místo v orchestru a sice virtuosa na brkačku. Ono místo, kde vždy celý sbor zpěváků vpadne náhle na místě dalšího zpěvu v refrain na brkačky s obligátním průvodem tureckého bubnu, působí na svaly i nervy smíchové s neodolatelnou silou i jisto jest, že za nynější doby výletův a zábav ve volné přírodě bude skladba tato výtanou akvisicí všem zábavy pořádajícím spolkům i jednotlivým zpěvákům! Zevnější úprava jest skvostna v ilustrované obálce.

* *Kar. Ruppeltdt*, učitel na vyšší dívčí škole a ředitel zpěv. spolku „Tatran“ v Lipt. Sv. Mikuláši, vydal právě tiskem „*Venček slovenských národních piesní*“ I. svazek, obsahující písně dvojhlasé. Známoť, že píseň slovenská mezi národními písněmi slovanskými zaujímá co do melodického půvabu, výrazu poetického a čilosti rytmické jedno z prvních míst. Protož vítáme z plného srdce vzácný a milý tento příspěvek k poznání krásného národního zpěvu slovenského i upozorňujeme zejména naše bodré učitelstvo, aby si zpěvů těch zejména pro školní potřebu pilně povšimnuli a horlivě je pěstovali. Avšak i každému, kdo se zajímá o slovenskou píseň národní, podává sbírka tato, čítající 58 různých

zpěvů, hojně látky k študium i milému pobavení se. Žádoucnou, aby dílo to potkalo se i u nás valným účastenstvím, aby vydavatel přistoupení mohl v brzkou k vydání svazku druhého, jenž obsahovati bude písně 2 a 3hlasé. Podotýkáme ještě, že cena jednoho výtisku je pouze 50 kr., na 10 exemplářů dostane se jeden exemplář zdarma. Dostati lze dílo to jedině u vydavatele v Lipt. Sv. Mikuláši (na Slovensku) na dobírku poštovní.

* Vzorným příkladem předešla sl. městská rada v Mladé Boleslavi veškerá naše obecní zastupitelstva, znovu zřídívši místo ředitele kůru při hl. farním chrámu městském, vedena jsouc při tom uznání hodnou snahou, aby pro reformu chrámové hudby, kteráž všude již cítěna jest co potřeba nutná, učiněn byl rázný a opravdivý krok. Upozorňujeme na veřejný konkurs na toto místo, v dnešním čísle našem uveřejněný, z něhož nejlépe lze seznati, z jakého stanoviska sl. obecní zastupitelstvo v Mladé Boleslavi hledí k důležitému úřadu ředitele kůru a k chrámové hudbě vůbec. Nejen že nastávající nový ředitel kůru bude materiálně výborně postaven, leč postaráno jest i o jeho budoucnost způsobem velmi slušným. Vidíme zde poprvé s potěšením, že k řediteli kůru hleděno jest jako k umělci, jemuž náleží také postavení jeho úřadu důstojného. Záslužný tento čin zůstane v analech chrámové naší hudby na vždy skvělou písmenou zaznamenán.

* *August Appé*, majitel ústavu pro vyučování ve zpěvu, uspořádal dne 11. t. m. v sále Gorského hudební zábavu, v které se zúčastnili pokročilejší žáci a žákyně ústavu toho. Aug. Appé, který sám co hudebně vzdělaný zpěvák požívá chvalné pověsti, dbá, jak bylo zřejmo z výsledků zábavy jím uspořádané, především o úplnou správnost a určitost intonace jakož i o jasné a přesné tvoření tonu a zřetelné vyslovování, o řádnou deklamaci a dobré fraseování, tudíž o veškeré důležité a nutné opory svědčící průpravy a důkladného vycvičení v umění zpěvném. Nejlepší snaha jeho v ohledu tomto zasluhuje zajisté vydatné podpory ze strany našeho zpěvumilovného obecenstva a to tím více, ana škola Appéova již na mnohých silách uměleckých, které nastoupily dráhu divadelní a na této značně již vynikly, se osvědčila. Rozbor výkonů jednotlivých žáků a žákyn v zábavě této netřeba podniknouti, jelikož se nejedná o posouzení výkonů již na dobro hotových, ustálených a ze školy se již výmanivších. Stačí vytknouti, že všichni spoluúčinkující přičinili se dle sil svých k úspěchu celku, že program byl pečlivě a až příliš obsažně sestaven, že některá ensemblová čísla, jako prolog z „Romeo a Julie“, kvinteto z „Lohengrina“ a j. byla přednešena bezvadně a svědčila o nejpilnějším studiu a že i solové přednášky byly více méně dobré, ač třeba podotknouti, že by lépe bylo, kdyby p. Appé nepovoloval přání každého jednotlivého žáka svého a připustil k solovým zpěvům toliko již zralejší a pokročilejší z žáků těch. V některých číslech zpíval p. Appé s sebou a dodával tak zejména ensemblům jistoty a žádoucí pevnosti. Z ochoty hrál také výborný pianista p. Kaan z Albestu dvě piecy, romanci Rubinsteinovu a mazurku Hampelovu, obé s úplným zdarem. Mimo to hrál klavírní part ve svém melodramu

„Pěvcova kletba,“ který má jednotlivosti velmi půvabné a zajímavé jakož i charakteristicky význačné, který by byl ale rozhodně zejména v místech vášně a prudkého bolu získal účinnější a mohutnější deklamaci slov hudbou provázených. Návštěva byla vzdor nepříznivému počasí četná a posluchačstvo rozjařené. —pp—

* *Koncerty.* Koncert ve prospěch bezplatných obědů z nauace prof. Skuherského na českém polytechnickém ústavu (dne 10. t. m.) měl jasné vyslovený ráz koncertů dobročinných. Sbor smíšený i ženské, kvartet šmytcový, arie operní, zpěvy sólové, přednáška na klavíru, deklamace — střídaly se před četným více dobročinným, než soudným obecenstvem. Úvod tvořily dva velmi zajímavé francouzské sbory z opery „Dardanus“ od Jeana Phil. Rameaua (nar. 1683 † 1764), slavného to předchůdce Gluckova. Co druhé číslo slyšeli jsme známé variace z kvartetta *va—dur* (op. 18.) od Beethovena, jež přednesli pánové Sitt, Poznanský, Hřímálý a Wilfert. Souhra byla celkem velmi dobrá, jen na některých místech zdálo se, že onen duch, jenž ze čtyř nástrojů činí jeden, chvílkami nebyl přítomným. Dva zpěvy (*arioso* a *romance*) z „novokřtěneckého“ při tom však židovsky spekulativního „Proroka“ Meyerbeerova přednesla sl. Marie Cáchova. Hlasový materiál slečnin jest skvostný, obsáhlý i příjemný to alt nevšední síly, škoda jen, že materiál ten dosud není dosti spracován. Slečně nechybí ani pravý hudební cit i akcentuování zpěvné fráze jest přiměřené, avšak nehezke tlačení tonů zejména v nižší poloze činí na posluchače dosud dojem nemilý. O deklamaci „Krakonoš“ od Mir. Krajníka, kterouž přednášela sl. Veverkova co nejučinněji, netřeba se dále zmiňovati. Pan V. Hřímálý vystoupil opět s jednou koncertní novinkou, nadepsanou „Panna jezerní“ a složenou pro sbor dám s průvodem piana. Skladba tato stojí bez odporu daleko za nedávno slyšenou „Obětí lásky“. Jest sice solidně pracovaná, však vleče se a to dosti dlouho proudem jednotvárným a nedovede nikde rozehráti. Pan Karel Slavkovský zavděčil se vybroušeným přednesem obtížné Lisztovy transkripce pochodu ze „snu v noci svatojanské.“ Píseň „u večer“ od „Pauknera“ patří k onomu tuctovému zboží, jakým zaplavují hudební literaturu rozliční Gumbertové, Abtové a j. p. Zdařilejší jest „píseň vesnická“ od Fr. Pivody, v níž skladatel se snažil postihnouti ducha písní národních, což se mu však jenom v první hudební frázi zcela podařilo. Obě písně zapěla s úspěchem slečna Cáchova. Zdařilý, pěkným vedením hlasů vynikající jest sbor smíšený „žnecká“ taktéž z pera pana Pivody. Sbor ten jakož i sbory Rameauovy a „pannu jezerní“ přednesl smíšený pěvecký sbor „Beseda“ vedením sbormistra p. Pivody celkem zdařile. Orkestr při prvních dvou sborech zastupovaly dva klavíry, každé s dvěma pianisty. Pravou oasou v poušti dobročinných koncertů byl koncert dne 11. květ. za laskavého spoluúčinkování paní Marty Procházkové, panů kap. Smetany, prof. Bennevice, kap. Hřímálého, prof. Hegenbarta a Witticha dle doslechu k velmi lidumilnému a šlechetnému účelu uspořádaný. Číslem nejzajímavějším bylo kvarteto *vc—moll* (op. 7.) od Rubinsteina, jež naše nejlepší síly kvartetní, pánové Bennevic, Wittich, Hřímálý a Hegenbart přednesli. V celku činí na nás dlo to dojem nálady rozmarné, svěží humor vládne celkem a ovládá i sporádicky vystupující momenty elegické. Věta první více co do práce než co do obsahu zajímavá, založena jest na motivu, jež hned na začátku čello přináší, a po něm jeden nástroj po druhém přejímá. Motiv ten není sice novým, za to ale nabývá zajímavosti krásným propracováním. S ním se pojí jiný motiv rázu něžně lahodného, jest ale prvním markantním motivem vždy vytlačen a tento potom vládne neobmezeně až do ukončení věty. Následující scherzo jest plno zdravého svěžího humoru a bujaré síly. Na scherzo následuje *adagio* plné něhy. Užitím sordinek docílil skladatel překrásného efektu zvukového, jenž pod jménem „harmonie sferická“ znám jest. Lyrický tento moment ustoupiti musí po nedlouhém trvání větě poslední, která ač poněkud více bouří než věty předcházející přece nevystupuje s nálady celkové. Rozpředení věty poslední v širokou lahodnou kantilenu rá do sebe velkého půvabu. Dílo

to bylo přednešeno s vřelostí a s onou precísností, kterou se honosí naše první kvarteto. O triu Bargielovu netřeba se zmiňovati, poněvadž již z první kvartetní zábavy známo jest. Interpretace jeho pány Bennevicem, Hegenbartem a Smetanou byla mistrovská. Ostatní dvě čísla programu vyplnila naše výtečná koncertní pěvkyně pí. Marta Procházková třemi poetickými umělými písněmi („Liebchen ist da, Ständchen od R. Franze, Ich muss hinaus“ od Th. Kirchnera) a třemi českými národními písněmi, k nimž po hlučném vyvolání přidala ještě čtvrtou. Nechci se rozepisovati o vzácném umění pí. Procházkové, opomenouti však nemohu, bych nezaznamenal, že si dobývá neocenitelných zásluh tím, že téměř ve všech koncertech, v kterých účinkuje, pamatuje na naše perly z lidu, dodávajíc jim výtečnou interpretaci zvláštního půvabu. Obecenstvo proukazuje jí také vždy za ten požitok vděčnost nejvřelejší. —r.

* *K povšimnutí.* K některým dotazům sdělujeme, že chováme ještě několik úplných exemplářů loňského ročníku „Dalibora“ (v úhledné vazbě za 5 zl.) i hudebních příloh (úplný exempl. váz. za 3 zl.) na skladě. Kdož by si jich přál, necht se co nejdříve přihlásí.

Směs.

Vzor hudební „kritiky“. V jednom z předešlých čísel listu našeho přinesli jsme některé ukázky z kritikářských výrokův jisté nedávno se vynořivší hudební „veličiny“. Po té pauzovali jsme poněkud, ne snad proto, že se látky nové nedostávalo k ukázkám podobným, ale že nezdálo se nám býti záhodno, abychom otevřeli stálou rubriku oněm povedeným kvítkům ze zahrádky kritikářských rozumů. Než v poslední době dočetli jsme se v referátech onoho pána kritikáře opět věci, jež pro fenomenálnost svou zasluhují, aby doslovně potomstvu zachovány byly na důkaz, co vše dovede v naší době sněsti nevinná ta čern tiskařská. O Rubinsteinově „Oceanu“ napsal onen pan b.: „Zdá se nám, že nadaný umělec (to má býti totiž Rubinstein!) vynaložil na tento svůj obraz všechny barvy, jimiž se malují příkré vlny (!) v mocném (mächtig) boji živelním (nový druh boje!), ale že nadšení, jež by mu bylo razilo samostatnější cestu při tvoření jiných částí, naznačujících dájší plavbu, zakotvení a t. d. (rádi bychom byli, kdyby nám pan b. laskavě ukázal ono místo v partituře, kde ta „dálší plavba“, „zakotvení“ a to a t. d. je namalováno!) nebylo s mistrem (kde?) jindy hojně oplývajícím pokud se týče krásných nových myšlenek.“ O Berliozově „Paní Máb“ stojí dále psáno: „Jaký to pestrý, báječný obraz genialní ve své koncepcia velkolepý ve svých efektech, v počítaných přímo až (ne jako předešle až „ke třem tym-pánům“ nýbrž až) k bilanci — na špičce slabé jehly.“ Nejbujnější však bují toto kritikářské bejlí v nedělním referátu pod záhlavím „musica sacra“. Že by byl p. J. N. Mayer „jeden z nejhrolivějších zastanců zbožné musy“, to jsme sice dosud nevěděli; spíše bychom mohli uvěřiti, že jest pan b. „jeden z nejhrolivějších zastanců zbožné musy“ celé firmy „Mayer & comp.“ Vše, co honosí se známkou tou, najde vždy bezmezného vychválení ovšem v obvyklém tom květnatém b—ovském slohu. Dnes horlí pán ten pro reformu hudby chrámové a zítra vynáší do nebes mši splepenou ze samých odpadků z vlašské opery, směru tedy právě opáčeného, a to vše jen proto, že ji spáchal bývalý c. k. vojenský kapelník p. Mayer ml. Dále povídá pan b. v témž odstavci, že „pan ředitel Skuherský třibil neunaveně vkus čistého gregorianismu“. Gregorianism a ještě k tomu „čistý“ má vkus svůj (možná-li to vůbec) již před staletími vytříbený! — Ostatně prý to, jak myslí pan b., spočívá vlastně v duchu tohoto hudebního směru, učiní-li se pokus aspoň částečně stlumočiti skladbu bez průvodu varhan. Dle všeho se zdá, že pan b. dosud „vlastně si nedal někým stlumočiti“, v čem „vlastně ten duch“ reformované hudby církevní spočívá. — Konečně píše pan b., že „z posledních produk

v tomto oboru (musica sacra) vynikal mezi jinými — kůru sv. Ducha.“ Z produkci vynikati může opět jenom produkce a ne hned kůru, byť si to byl i kůru sv. Ducha, jehož (totiž sv. Ducha) seslání pan b. podle všeho dosud očekává.

Podotýkáme, že „čisté tyto výroky jsme ctěnému čtenářstvu našemu stlumočili“ ze sloupců jednoho z nejrozšířenějších denníků českých!

* **Slovutný Paganini** nenalezal všude co urvelec stejného uznání, jmenovitě byli to virtuosové na housle, kteří jej buďsi z neznalosti, buďsi z revnivosti prohlašovali za šarlatána. Mezi tyto patřil též Lafont, první houslista královské kapely v Paříži. Přišel do Milána, aby tam koncertoval, vyzval právě tam se zdržujícího Paganiniho k uměleckému zápasu. Paganini svolil a Lafont mu ihned zaslal sólový part, kterýž mu ale Paganini vrátil s doložením, že stačí pouhá orchestrální zkouška. V této hral Paganini bez ducha a velmi mělce. Lafont jásal, Paganini se ale pod kůží smál. Když přišlo k večernímu představení rozvinul Paganini veškerou svou umělost, takže Lafont v rozpacích nejvyšších nehral ani tak jak uměl, zároveň i hleděl kudy-by se co nejrychleji do Paříže zpět dostal. V Paříži však — nevím zdali náhodou či přičiněním dobrých přátel, byl považován Paganini za šarlatána, tak dlouho — až sám zavítal do Paříže a Pařížany osobně o opaku přesvědčil.

Listárna redakce.

P. J. V. P. v Kunštatě. Odporučujeme Vám Blažkovu „nauku o harmonii“ (v Praze u I. L. Kobra) — dále pak E. F. Richtera „Lehrbuch der Harmonie — Lehrbuch des einfachen u. doppelten Contrapunktes“ (v Lipsku u Breitkopfa a Gärtla) k bedlivému študiu. K poznání různých tvarů skladby posloužit Vám může III. díl Marxova díla „Musikal Kompositionslehre“. Privatně na ústavu dotyčném nelze študovati.

☞ K dnešnímu číslu připojena jest V. hudební příloha „Z památníku“ I. Valčík starého dědečka. II. Vzpomínání. III. Dozvuky z plesu IV. Ukolébavka — pro piano slož. J. Nešvera.

Milovníkům komorní hudby!

Redakce „Dalibora“ nabízí milovníkům komorní hudby bohatou sbírku šmytcových kvartet za ceny níže uvedené. Kdož by odebral celou sbírku, obdrží ji za cenu značně sníženou. Skoro všechna kvarteta (vesměs v hlasech) jsou tištěna a úplně zachovalá. Beethoven: 13 kvartet (scházejí jedině 4 poslední opusy) v krásném vydání, pouze 10 zl. — Pet. Haensel: 10 kvartet (psaných) 3 zl. — J. Haydn: všech 83 kvartet — skvostné vydání Lipinského —, pouze 20 zl. — Jansa: kvarteto op. 44 1 zl. — R. Kreutzer: 3 tria a 2 kvarteta 1 zl. 50 kr. — F. Krommer: 20 kvartet 5 zl. — Mendelssohn-Bartholdy: 5 kvartet a 1 kvinteto 4 zl. — Onslow: 15 kvartet pouze 5 zl. — Ig. Pleyel: 1 kvarteto 50 kr. — Romberg: 29 kvartet pouze 8 zl. — Spohr: 9 kvartet 5 zl. — Dále pro šmytcový kvartet: Overtura ku zpěvohře „Norma“ od Belliniho, ouvertura a sceny z Mozartova „Don Juana“ ouvertura ku zpěv. „Tankred“ od Rosiniho 1 zl. 50 kr. — Konečně 3 symfonie J. Haydna (op. 51. č. 1, 2, 3.) pro orchestr 1 zl. 50 kr. (1)

K o n k u r s

na místo ředitele kůru v Mladé Boleslavi.

Na uprázdněné místo ředitele kůru při chrámech mlado-boleslavských vypisuje se tímto veřejný konkurs:

S místem tím jsou spojeny mimo štolu následující požitky:

1. služné a) základní 250
- b) za vydržování školy pěvecké 200 450 zl.

kteréž se při osvědčeném zastávání úřadu do dvou let zvýší na 600 zl. Cvičence školy pěvecké (16—20) vyučovati jest bezplatně týdně po 6 hodinách, aby z nich vypěstoval se řádný sbor pěvecký,

2. na vydržování choralistů a hudebníků 200 zl.
3. na struny a hudebniny 50

Ustanovení platí na rok provisorně a může po uplynutí jeho ředitel žádati za ustanovení definitivní. Ředitel kůru jest zavázán přistoupiti k stávajícímu ústavu pensijnímu úředníků obecních a po případě bude míti nároky na výslužné 450 zl. event. 600 zl.

Místo udělí se jen takovému žadateli, který se zaváže v reformu hudby chrámové dle předpisů církevních a dle požadavků doby naší k umění.

Připomíná se ještě, že při chrámech zdejších zvláštní varhaník je ustanoven.

V instrukci ředitele kůru, vyznačující práva a povinnosti jeho, nahlédnouti lze v úřadovně rady městské.

Žádosti opatřené všemi doklady, zejména vysvědčeními o nabytém hudebním vzdělání, dosavadním zaměstnání, o staří atd. podány buďtež radě městské do 31. května t. r.

Z městské rady v Mladé Boleslavi dne 9. května 1874.

Starosta:

Dr. Mattuš.

Nejnovější hudebniny

vydané tiskem a nákladem firmy

Em. Starý a spol. v Praze 147—I.

„HLAHO“, sbírka čtvero zpěvů pro mužské hlasy.

- Sešit 51. **Kmotr Bumbal**, složil W. E. Horák,
Život v háji, složil E. L. Měchura. Part. a hlasy 70 kr.
- „ 52. **Česká muzika**, žertovný sbor složil Jos. Lev.
Cílým krokem, složil E. L. Měchura. Part. a hlasy 70 kr.

Sbírka čtvero zpěvů pro smíšené hlasy:

- Sešit 25. **Brouk a růže** dle V. H. Veita, } upravit
Na Moravu dle Javůrka, } K. Bendl.
Kalina dle E. Vašáka, }
Part. a hlasy 80 kr.
- „ 26. **Píseň při draní** dle V. E. Horáka, } upravit
Stáza čarodějnice „ } K. Bendl.
Part. a hlasy 80 kr.
- „ 27. **Žnecká**, složil J. Nešvera.
Kdyby ten slaviček, složil J. Nešvera.
Píseň z lidu dle Mendelssohna, up. K. Bendl.
Part. a hlasy 80 kr.
- „ 28. **Zpěv slavnostní**, složil K. Bendl.
Lásky sen, složil A. Valenta. Part. a hlasy 80 kr.
- „ 29. **Jen do skoku** (polka), složil Al. Strebl.
Poupě a políbení. Part. a hlasy 80 kr.
- „ 30. **Píseň na cestu** dle Veita, } upravit
Stará píseň „ } K. Bendl.
Part. a hlasy 80 kr.

Tovačovský A. B. „Zapějme písně vesele“ pro mužské hlasy s průvodem píana. Cena 71 hr.

☞ Pp. odběratelé „Dalibora“ obdrží 20 proc. srážky z veškerých naším nákladem vydaných hudebnin.